

Dejvid Edings

ČUVARI ZAPADA

Prva knjiga Malorijade

Prevela
Suzana Stevanović

Laguna

Naslov originala

David Eddings

GUARDIANS OF THE WEST

Copyright © 1987 by David Eddings

Translation Copyright © 2008 za srpsko izdanje, LAGUNA

BELGARIJADA

Pion proročanstva

Kraljica čarobnjaštva

Magijski gambit

Čudotvorčeva kula

Čudesna završnica

MALORIJADA

Čuvari zapada

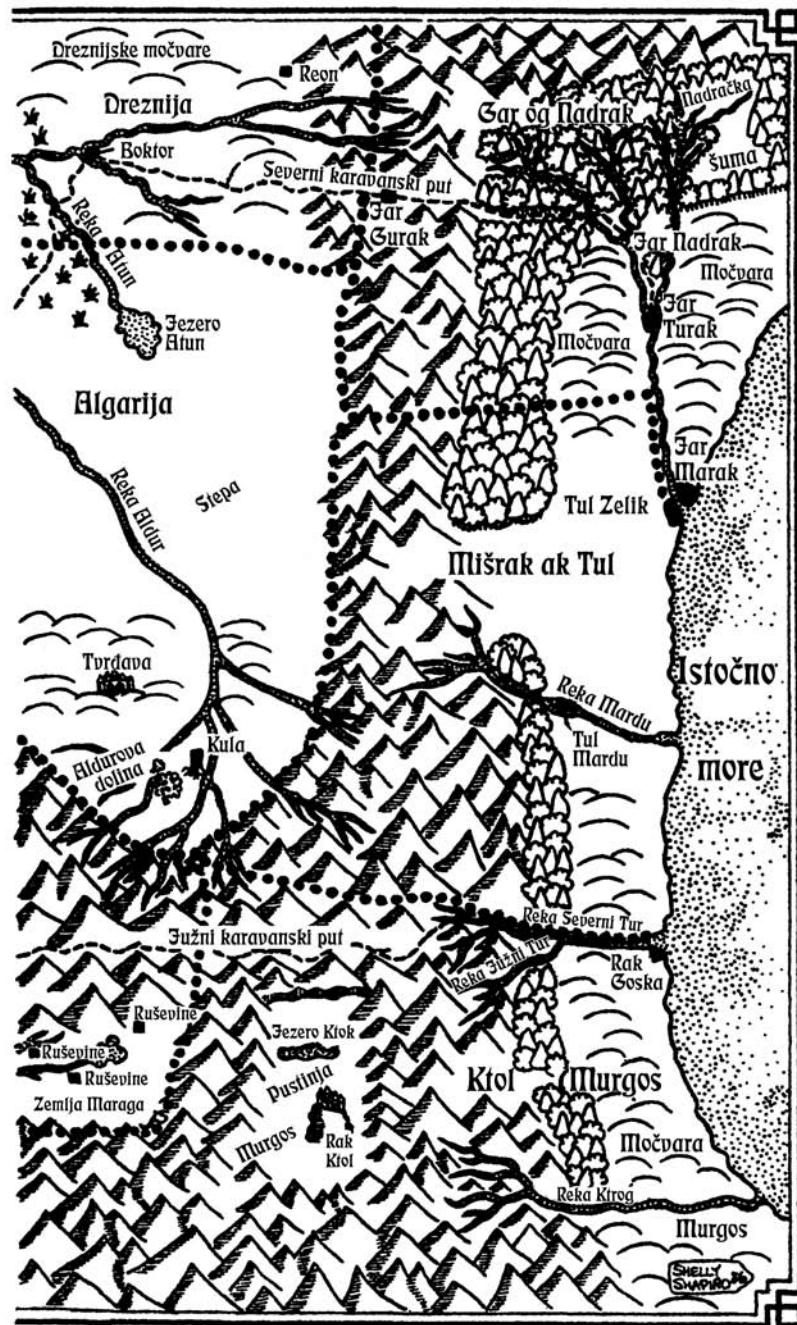
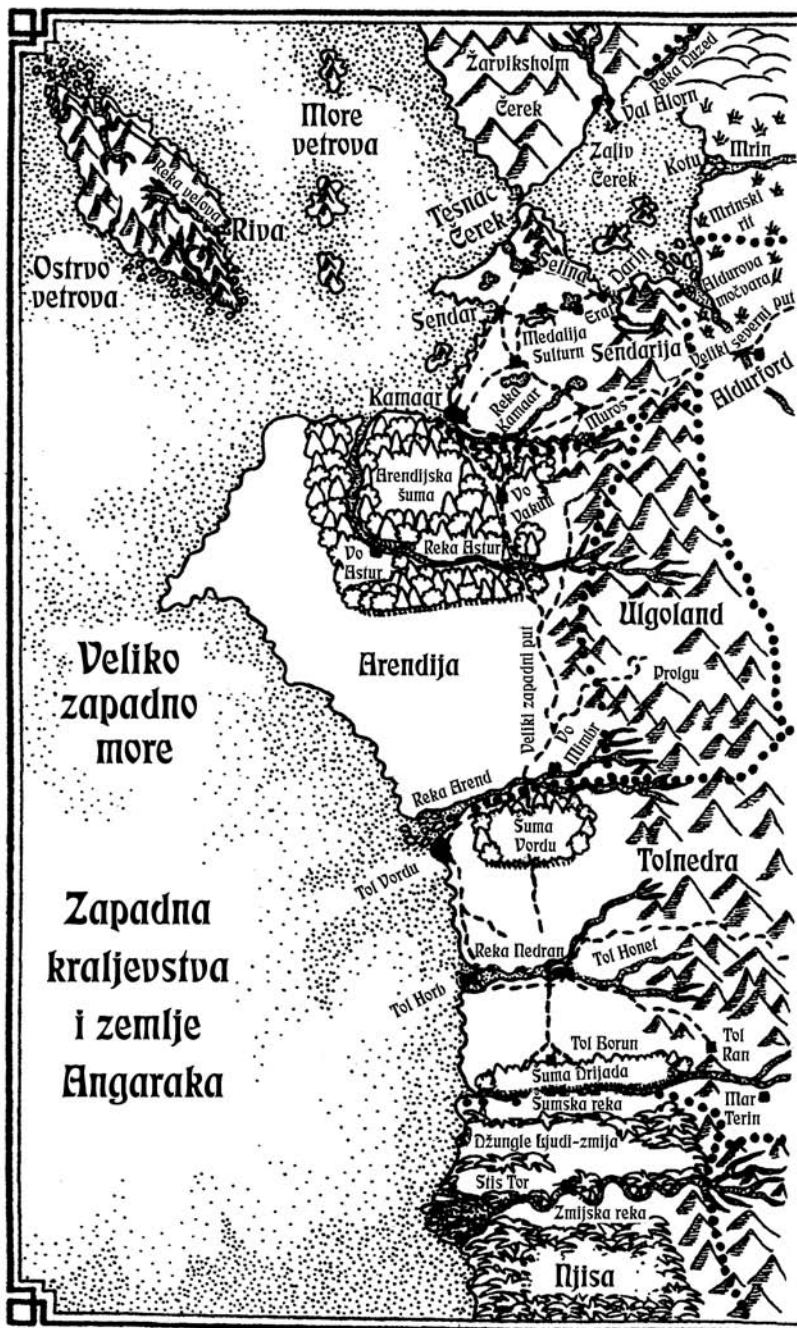
Kralj Murga

Gospodar demona iz Karande

Čarobnica iz Daršive

Keltska proročica

*Za Džudi-Lin:
Ruže cvetaju, a potom venu,
ipak, lepota i miris
pamte se večno.*

Prolog

*Objašnjenje događaja prilikom kojih Belgarion stiže
na rivanski tron i uništi prokletoga boga Toraka.
– iz Uvoda knjige Legende Alorije*

PRIČA KAŽE DA nakon što sedam bogova sačiniše svet, življahu oni s odabranim ljudima u miru i slozi. Jedino Ul, otac bogova, ipak daleko osamljen ostade, sve dok se Gorim, predvodnik onih koji boga nemahu, ne pope na visoku planinu i silno ga preklinjaše da bude bog njegov i bog naroda njegov, Ulga. Ulovo srce tada omekša, te mu podari nade i obeća mu da će to učiniti.

Bog Aldur življaše odvojeno podučavajući Belgarata i ostale učenike snazi Reči i Volje. Dođe vreme kad uze Aldur kamen u obliku kugle, ne veći od dečjega srca. Ljudi kamen nazvahu Aldurovom kuglom jer bejaše ispunjen moći ogromnom kao otelotvorenje Neminovnosti koja od početka vremena postoji.

Torak, bog Angaraka, pohlepno priželjkivaše moć i prevlast nad svim stvarima, pošto spoznade drugačiju Neminovnost. Čim ču za postojanje Kugle, postade bolno uznemiren, strahujući da će mu ona usud promeniti. Zbog toga ode kod Aldura da ga ubedi da ukloni kamen. Ipak, Aldur nije hteo da se kamena odrekne, pa ga Torak udari i pobeže s Kuglom.

Aldur tada prizva ostalu braću i oni s moćnom vojskom svojih sledbenika odoše da se Toraku suprotstave. Shvativši da će njegovi Angaraci sigurno biti poraženi, Torak Kuglu podiže i upotrebi moć njenu da zemlju raspukne i ispuni je Istočnim morem, koje ga od neprijatelja razdeli.

Ali Kugla se razgnevi što Torak htjede na taj način da je iskoristi i ošinu ga ogromnom vatrom čije se mučenje nije dalo obuzdati. Leva ruka mu se pretvori u prah i pepeo, levi obraz mu se sasuši i ugljenisa, a levo oko mu zahvati plamen i bejaše zauvek nakon toga ispunjeno vatrom jarosti Kugline.

On u patnji povede narod svoj u pustoši Malorije, gde mu izgradiše grad Ktol Mišrak, koji nazvahu Grad noći jer ga Torak sakri pod oblakom beskrajnim. Tamo, u gvozdenoj kuli, Torak se sukobljavao s Kuglom uzaludno pokušavajući da uguši njenu mržnju.

I tako bi još dve hiljade godina. A onda se Čerek Plećati, kralj Alorna, spusti do Aldurove doline da prenese čarobnjaku Belgaratu da je put ka severu sada otvoren. Napustiše dolinu s trojicom Čerekovih vrljih sinova: Drezom Bikovratim, Algarom Lakonogim i Rivom Gvozdenom Rukom. Prikradahu se kroz močvarišta, dok Belgarat uzimaše oblik vuka da bi ih vodio, i napokon predoše na tlo Malorije. Kad bi noć, ušunjaše se u Torakovu gvozdenu kulu. I dok unakažen bog bolno jecaše u nemirnom snu, iskradoše se do odaje u kojoj Kugla beše skrivena u gvozdenom sanduku. Riva Gvozdena Ruka, u čijoj duši ne beše nimalo zle namere, uze Kuglu, i oni utekoše ka Zapadu.

Nakon što se probudi, Torak otkri da je Kugla nestala, te pojuri za njima. Ali onda Riva podiže Kuglu i njezin ogromni plamen gneva Toraka strahom ispuni. Družina potom pređe preko Malorije i svako se vrati svojoj zemlji.

Belgarat podeli Aloriju na četiri kraljevstva. Na vrhu tri kraljevstva postavi Čereka Plećatog, Dreza Bikovratog i Algara Lakonogog. Rivi Gvozdenoj Ruci i njegovoj lozi podari Aldurovu kuglu i posla ga na Ostrvo vetrova.

Belar, bog Alorna, na zemlju posla dve zvezde, od kojih Riva iskova moćni mač na čiji balčak umetnu Kuglu. Mač okači na zid prestone dvorane, odakle će zauvek moći da čuva Zapad od Toraka.

Vrativši se domu, Belgarat otkri da mu je žena Poledra podarila dve kćeri, a potom preminula. Klono od tuge, nazva devojčice Polgara i Beldaran. Kada im bejaše došlo vreme za udaju, posla Beldaran Rivi Gvozdenoj Ruci da mu žena bude i majka naslednicima njegovim. A Polgaru zadrža blizu sebe i podučavaše je čarobnjačkom umeću.

Gnevan zbog gubitka Kugle, Torak razori Grad noći i podeli Angarake. Murge, Nadrake i Tule otera da lutaju pustošima zapadne obale Istočnog mora, a Malorijce zadrža da krote oblasti na kojima obitavahu. I napokon, postavi sveštenike grolimске da mu prinose ljudske žrtve i nadgledaju i kažnjavaju sve koji posustanu.

Prošlo je mnogo vekova. A onda se Zedar Otpadnik, Torakov sluga, udruži sa Salmisrom, kraljicom zmijskoga naroda, te poslaše uhode na Ostrvo vetrova da ubiju Goreka, Rivinog potomka, i celi njegov rod. Tako i bi. I mada neki tvrde da je jedno dete uspelo da utekne, niko nikada to i ne dokaza.

Toraka osokoli smrt Kuglinog čuvara, pa okupi trupe i uputi se u porobljavanje Zapada, planirajući da pokolje ljude i povrati Kuglu. Kod Vo Mimbra u Arendskoj dolini horde Angaraka sukobiše se s vojskama Zapada u strahomornom krvoproliću. I tamo se Brand Rivanski Čuvar, noseći Kuglu na štiti, oprobala s Torakom u jednom jedinom megdanu, te savlada ovog nakaznog boga. Videvši to, Angaraci se obeshrabriše i ubrzo postadoše nadjačani i uništeni. Ali te noći, dok su kraljevi Zapada slavili, Zedar Otpadnik uze Torakovo telo i tajanstveno ga ukloni. Velikosveštenik Ulga, po imenu Gorim, kako su se i svi velikosveštenici zvali, otkri tada istinu da Torak nije ubijen, već da će u snu biti zarobljen sve dok kralj iz Rivine loze ponovo ne sedne na presto u dvorani rivanskoga kralja.

Kraljevi Zapada verovahu da će to trajati večno, jer svi bejahu shvatili da je Rivina loza zatrta zasnagda. Ali Belgarat i kćer njegova Polgara poznavahu drugačiju istinu. Jer jedno dete je ipak *izbeglo* pokolj Gorekova roda, i oni pokolenjima prikrivahu njega i potomke njegove. Međutim, drevno proročanstvo im objavljivaše da vreme povratka kralja rivanskog još došlo nije.

Prođe još mnogo vekova. A onda, u nekom bezimenom selu na udaljenoj strani sveta, Zedar Otpadnik nabasa na jedno nevinno dete, te odluči da ga sa sobom povede i tajno s njim ode na Ostrvo vetrova. Ponada se on tamo da bi detetu nevinost dozvolila da uzme Aldurovu kuglu sa balčaka mača rivanskoga kralja. Kako se nadao tako se i desilo. Potom s detetom i Kuglom isčeznu ka Istoku.

Čarobnica Polgara življaše s jednim detetom na zabačenoj farmi u Sendariji, i ono je zvaše tetka Pol. Ovo dete bejaše Garion, poslednji osiroćeni potomak Rivine loze. Međutim, on nije bio svestan svojega porekla.

Čim Belgarat saznade za krađu Kugle, pohita u Sendariju ne bi li nagovorio kćer da mu se pridruži u traganju za Zedrom i Kuglom. Polgara zahtevaše da im se dečak obavezno pridruži u potrazi, te Garion postade pratnja tetki Pol i Belgaratu, koji mu bejaše poznat kao pripovedač i ponekad posećivaše farmu, a kojega on vremenom prozva deda.

Durnik, kovač na farmi, navaljivaše da krene s njima. Uskoro im se pridružiše i Barak iz Čereka i Keldar iz Dreznije, poznat pod imenom Svileni. Vremenom im se u potrazi za Kuglom pridružiše i drugi ljudi: Hetar, gospodar konja iz Algarije; Mandoralen, mimbratski vitez; Relg, ulški prorok; i princeza Se'Nedra, koja nakon što se zavadi s ocem Ranom Borunom XXIII, carem Tolnedre, pobeže s njegova dvora te im postade saputnica, iako ne znade ništa o čitavom traganju. I tako se okupi družina koju predskaza proročanstvo Mrinskoga kodeksa.

Potruga ih uvuče u šumu Drijada, gde se suprotstaviše Ašraku, Grolimu Murgosa, a koji u potaji dugo uhodiše Gariona. I

tada glas proročanstva u umu Garionovom progovori, te on udari na Ašraka rukom i Voljom svojom. Ašraka tada vatra posve proguta, a Garion shvati da poseduje čarobnjački dar. To Polgari radost pričinu, te mu predloži da ga zovu Belgarion, kako i priliči čarobnjaku, pošto je znala da su vekovi čekanja napokon prošli i da je Garion onaj koji treba da zahteva tron rivanski, onako kako bejaše predskazano.

Zedar Otpadnik pobeže od Belgarata u žurbi. Kroči bezumno na tlo kraljevstva Ktučika, visokosveštenika zapadnih Grolima. Poput Zedra, Ktučik bejaše učenik Torakov, ali ova dvojica vekovima življahu u neprijateljstvu. Odmah nakon što je Zedar gole planine Ktol Murgosa prešao, Ktučik ga u zasedi presrete, te mu ote Aldurovu kuglu i dete čija mu nevinost dopusti da Kuglu dodirne a ne umre.

Belgarat produži da nađe trag Zedrov, ali ga Beltira, takođe učenik Aldurov, obavesti da sada Ktučik dete i Kuglu čuva. Ostali iz družine pođoše putem Njise, gde Salmisra, kraljica naroda koji zmije obožava, Gariona zarobi i na dvor svoj odvede. Uprkos tome, Polgara ga izbavi i tom prilikom Salmisru u zmiju pretvori da večno u tom obličju nad narodom zmijskim vlada.

Kad se Belgarat sa saputnicima svojim opet susrete, povede ih na naporan put ka mračnom gradu Rak Ktolu, na samom vrhu planine Murgos. Savladaše oni naporan uspon da bi se sukobili s Ktučikom, koji bejaše i te kako svestan da oni dolaze, te ih čekaše s detetom i Kuglom. Belgarat izazva Ktučika na magijski dvoboj. Našavši se u velikoj nevolji, Ktučik pokuša zabranjene čini, koje se na njega povратиše i tako ga satreše da od njega ne ostade ni traga.

Sablazan od njegova uništenja bejaše toliko velika da se Rak Ktol surva s vrha planine. Dok se grad Grolima tresao raspadajući se, Garion zgrabi dete koje kamen čuvaše i prenese ga na sigurno. Utekoše, s hordama Taura Urgasa, kralja Murgosa, za petama. Kad se najzad domognuše zemlje Algarije, Algari se digoše protiv Murga i poraziše ih. Belgarat je tada napokon

mogao da se usredsredi na put ka Ostrvu vetrova da vrati Kuglu na svoje mesto.

Tamo, na Erastidu, u velikoj dvorani rivanskoga kralja, dete koje prozvahu Erand postavi Aldurovu kuglu Garionu u ruku, a zatim se na tronu Garion uspravi da Kuglu na predviđeno mesto postavi, na balčak velikoga mača rivanskoga kralja. Čim to izvrši, Kugla buknu u plamenu, a mač blesnu hladnom plavom vatrom. Ovi znaci uveriše sve da Garion zaista jeste pravi naslednik prestola rivanskog, pa ga proglasiše kraljem rivanskim, vrhovnim gospodarem Zapada i čuvarem Kugle.

Ubrzo, u skladu s pogodbom potpisanom nakon bitke kod Vo Mimbra, dečak koji napusti skromnu farmu u Sendariji da rivanski kralj postane bejaše obećan princezi Se'Nedri. Ali pre no što venčanje svršiše, javi mu se glas proročanstva i navede ga da se u odaju sa spisima uputi i pročita prepis Mrinskoga kodeksa.

U tom drevnom proročanstvu otkri da je predodređen da Rivin mač uzme, ponese ga i s unakaženim bogom Torakom se sukobi, da ubije ili bude ubijen i tako sudbinu sveta odluči. Jer krunisanjem Gariona Torakovo snivanje poče da se gasi, te bi sukob taj morao da odredi koja će od dve suprotne Neminovnosti ili dva proročanstva prevagnuti.

Garion bejaše svestan da bi vojsku trebalo da povede u osvajanje Istoka. Iako mu strah srce ispuni, odluči on da sam opasnosti u oči pogleda. Na putu ga pratiše jedino Belgarat i Svileni. Kad svanu, iskradoše se iz kule rivanske i uputiše se na dugo putešestvije na sever ka mračnim ruševinama Grada noći, gde Torak ležaše.

Princeza Se'Nedra ode kod kraljeva Zapada i ubedi ih da joj se pridruže u pokušaju da odvuku pažnju snagama Angaraka kako bi Garion lakše nedaće savladao. Uz pomoć Polgarinu, marširahu kroz Sendariju, Arendiju i Tolnedru, okupljajući silnu vojsku da je prati i sukobi se s vladarima Istoka. Susretoše se na ravnici oko grada Tul Mardua. Prikleštena između snaga cara Zakata od Malorije i ludog kralja Murgosa, Taura Urgasa,

Se'Nedrina armija suoči se s uništenjem. Ali Čo-Hag, poglavar poglavarâ algarskih plemena, Taura Urgasa ubi, a Drosta lek Tun, kralj Nadraka, stranu promeni, dajući njenim snagama vremena za povlačenje.

Se'Nedra, Polgara, Durnik i dete Erand ipak bejahu uhvaćeni i poslani Zakatu, koji ih odasla dalje ka urušenom gradu Ktol Mišraku Zedru na sud. Zedar ubi Durnika, i jecajući nad njegovim telom, Polgara vide da Garion stiže.

U magijskom dvoboju Belgarat zazida Zedra duboko u stenje. Do tada Torak već bejaše probuđen. Dve sudbine, suprotstavljene od početka vremena, suočiše se tada u ruševinama Grada noći. I tu, u tmuni, Garion, Dete Svetlosti, plamenim mačem rivanskoga kralja ubi Toraka, Dete Tame, i mračna proročanstva izgubiše se u ništavilu.

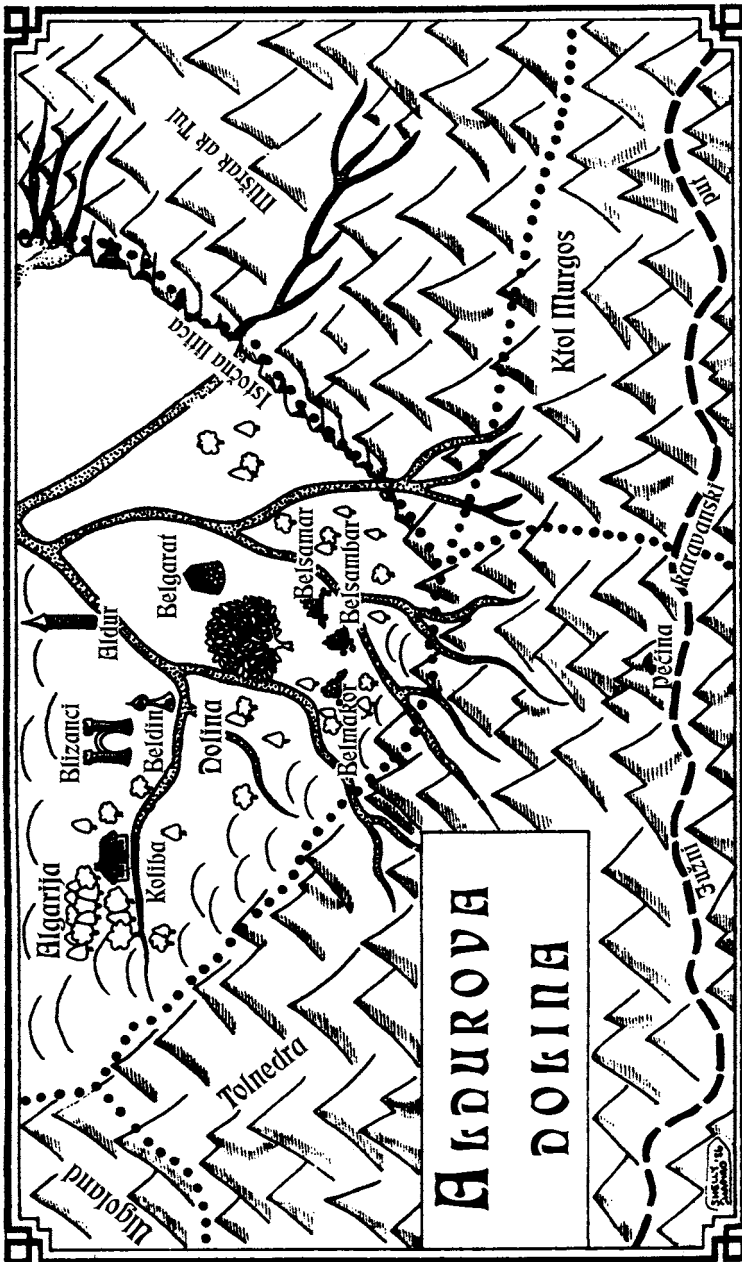
Ul sa šest živih bogova dođe po telo Torakovo. Polgara onda ničice pade preklinjući da Durnika u život povrate. Nerado pristadoše. Pošto njene moći bejahu daleko van granica Durnikovih sposobnosti, dadoše mu dar čarobnjaštva.

Zatim se skupa vratiše u grad Rivu. Belgarion se oženi Se'Nedrom, a Polgara za muža uze Durnika. Kugla nanovo bejaše na svom pravom mestu, odakle štiti Zapad. I rat bogova, kraljeva i ljudi, koji trajaše sedam hiljada godina, bi završen.

Barem tako ljudi mišljahu.

Deo prvi

ALDUROVA DOLINA

Prvo poglavlje

BILO JE POZNO PROLEĆE. Kiše su došle i prošle, a hladnoća je iščilela iz zemlje. Zagrejana nežnim dodirrom sunca, vlažna smeđa polja ležala su pod nebom, pokrivena jedva приметnim zelenim prekrivačem, dok su se prvi krhki izdanci budili iz zimskog sna. Vrlo rano, jednog lepog jutra, dok je vazduh još uvek bio prohladan, a nebo obećavalo sunčan dan, dečak Erand* je sa svojom porodicom napustio krčmu koja se nalazila u jednom od mirnijih delova inače užurbane luke grada Kamaara na južnoj obali kraljevstva Sendarije. Erand nikada ranije nije imao porodicu, i osećanje da negde pripada bilo mu je nešto sasvim novo. Sve oko njega izgledalo je obojeno, čak zasunjeno, činjenicom da je sada postao deo male ali čvrste grupe ljudi povezanih ljubavlju. Svrha putovanja na koje su krenuli tog prolećnog jutra bila je istovremeno i jednostavna i veoma duboka. Pošli su kući. Baš kao što nikada nije imao porodicu, tako nikada nije imao ni dom; i iako nije video kolibu u Aldurovoj dolini, koja je bila njihovo odredište, ipak je žudeo za tim mestom, kao da su mu svaki njen kamen, stablo i grm bili urezani u sećanje i maštu od dana rođenja.

* Engl.: nalog. (Prim. prev.)

Kratkotrajna oluja s kišom doletela je oko ponoći s Mora vetrova, a zatim prošla jednako brzo kako je i došla, ostavljajući za sobom sive popločane ulice Kamaara i visoke zgrade pokrivene crepom da tako oprane dočekaju jutarnje sunce. Sporo se kotrljajući ulicama u čvrstim kolima koje je kovač Durnik nakon pažljivog ispitivanja kupio pre dva dana, Erand je, vozeći se stešnjen između džakova hrane i opreme što su ispunjavali ležište kola, mogao da oseti blagi slani zadah luke i da vidi plavičasti jutarnji odsjaj u senkama zgrada pored kojih su prolazili. Durnik je, naravno, upravljao kolima, pridržavajući uzde snažnim potamnelim rukama, onako sposobno kako je sve i radio, i nekako je preko tih kožnih traka prenosio na konje ohrabrujuće saznanje da je sve pod kontrolom i da tačno zna šta radi.

Međutim, oveća krotka kobila koju je jahao čarobnjak Belgarat očigledno nije delila osećanje prijatne bezbednosti s upregnutim konjima. Belgarat je, kao što je s vremena na vreme radio, ostao prethodne noći do kasno u točionici krčme, tako da je tog jutra jahao pogrbljen u sedlu, ne hajući mnogo za to kuda ide. Kobila, koju su takođe nedavno kupili, još nije imala dovoljno vremena da se navikne na sve osobenosti svog novog vlasnika i bila je nervozna zbog njegove skoro namerne nepažnje. Često je kolutala očima, kao da pokušava da utvrdi želi li zaista ta nepokretna masa na njenim leđima da ona ide za kolima ili ne.

Belgaratova ćerka, celom svetu poznata kao čarobnica Polgara, pažljivo je posmatrala očevo polusvesno preturanje kroz ulice Kamaara, zadržavajući svoje opaske za kasnije. Sedela je pored Durnika, svog supruga od pre samo nekoliko nedelja, u ogrtaču s kapuljačom i jednostavnoj sivoj vunenoj haljini. Sklonila je plave somotne haljine, dragulje i nakit, ogrtače ukrašene krznom, koje je iz navike oblačila dok su boravili u Rivi, i prihvatila jednostavniju odeću donekle s olakšanjem. Polgari nije smetalo da nosi raskošne haljine kada je to situacija iziskivala; a kada je bila tako obučena, izgledala je veličanstvenije od svake

kraljice na celom svetu. Ipak, posedovala je istančano osećanje za prikladnost i obukla je ovu prostu odeću skoro sa oduševljenjem, pošto je to želela da uradi nebrojeno vekova unazad.

Za razliku od svoje ćerke, Belgarat je oblačio isključivo odeću koja mu je bila udobna. Činjenica da mu čizme nisu uparene nije bila ni znak siromaštva ni nepažnje. To se izrodilo iz svešnjog izbora, pošto je leva čizma jednog para sasvim udobno stajala na levoj nozi, dok mu je njen parnjak žuljao prste. S druge strane, njegova desna čizma, iz drugog para, bila je sasvim zadovoljavajuća, ali njen parnjak mu je nadraživao petu. Bilo je manje-više slično i sa ostatkom njegove odeće. Nije se obazirao na zakrpe na kolenima pantalona, bio je ravnodušan prema činjenici da je jedan od retkih ljudi na svetu koji koristi mekani kanap umesto kaiša, i sasvim zadovoljan svojom tunikom, toliko izgužvanom i isflekanom da čak i umereno probirljive osobe ne bi pomislile da je koriste ni kao krpu za ribanje.

Velike hrastove kapije Kamaara bile su otvorene, pošto je rat koji je besneo na poljima Mišrak ak Tula, stotinama liga istočno, bio završen. Nepregledne vojske, koje je princeza Se'Nedra podigla da se bore u ratu, vratile su se svojim kućama i u zapadnim kraljevstvima opet je nastupio mir. Belgarion, kralj Rive i vrhovni gospodar Zapada, seo je na presto u dvorani rivanskoga kralja s Aldurovom kuglom koja se ponovo našla na odgovarajućem mestu, iznad njegovog prestola. Unakaženi bog Angaraka bio je mrtav, a pretnja, koju je eonima unazad predstavljao za Zapad, zauvek je nestala.

Stražari na gradskoj kapiji nisu obraćali mnogo pažnje na Erandovu porodicu dok je prolazila, te tako napustiše Kamaar i pođoše na širok i prav, glavni carski put, koji se protezao istočno ka Murgosu i ka snegom pokrivenim planinama koje su razdvajale Sendariju od zemalja konjičkih klanova Algarije.

Jato ptica je kružilo i obrušavalo se na čistom nebu nad njima dok su strpljiva kobila i konji koji su vukli kola teško išli uz dugačko brdo pored Kamaara. Ptice su pevušile i čavrljale, kao

da ih pozdravlju, i lebdele na nemirnim krilima iznad kola. Polgara podiže svoje besprekorno lice obasjano čistim, blistavim svetlom da ih posluša.

„O čemu pričaju?“, upita Durnik.

Ona se nežno osmehnu. „Ćučore“, odgovori punim glasom. „Ptice to često rade. Ukratko, srećne su što je jutro, što sunce sija i što su njihova gnezda izgrađena. Većina njih želi da priča o svojim jajima. Ptice uvek žele da pričaju o tome.“

„I naravno, srećne su što te vide, zar ne?“

„Pretpostavljam.“

„Misliš li da bi jednog dana mogla i mene da naučiš da razumem ono što govore?“

Nasmešila mu se. „Ako želiš. Ipak, to nije naročito korisno.“

„Verovatno ne škodi da se zna i *nešto* što nije korisno“, odgovori on potpuno bezizražajnog lica.

„O, moj Durniče.“ Nasmejala se nežno, stavljajući svoju ruku preko njegove. „Ti si zaista divan, znaš li to?“

Erand, vozeći se odmah iza njih međ džakovima, kutijama i alatom koje je Durnik pažljivo odabrao u Kamaaru, smešio se, osećajući da je deo te duboke i tople privrženosti koju su njih dvoje delili. On nije bio navikao na privrženost. Podigao ga je, ako se može tako reći, Zedar Otpadnik, čovek veoma sličan Belgaratu. Zedar je jednostavno naišao na dečaka u nekoj uskoj ulici u zaboravljenom gradu i poveo ga sa sobom s posebnim naumom. Dečak je bio sit i odeven, i ništa više, a jedine reči koje bi njegov staratelj hladnog lica progovorio bile su: „Imam nalog za tebe, dečače.“ Pošto je to bilo sve što je ikada i čuo, jedina reč koju je govorio kada su ga ostali iz družine pronašli bila je *erand*, na njihovom jeziku *nalog*. I, budući da nisu znali kako da ga nazovu, nadenuše mu ime Erand.

Kada su stigli na vrh dugačkog brda, zastali su na nekoliko trenutaka kako bi se konji odmorili. Sa svog udobnog sedišta u kolima Erand se zagleda u ogromna prostranstva uredno

ograđenih zelenih polja koja su ležala pod dugačkim, kosim zracima jutarnjeg sunca.

Zatim se osvrnu i pogleda ka Kamaaru, ka njegovim crvenim krovovima i iskričavoj plavozelenoj luci ispunjenoj brodovima nekoliko kraljevstava.

„Da li ti je dovoljno toplo?“, upita ga Polgara.

Erand klimnu glavom. „Jeste“, reče, „hvala.“ Reči su mu sada lakše dolazile, iako je i dalje retko pričao.

Belgarat je zavaljen u sedlu odsutno gladio svoju kratku belu bradu. Oči su mu bile blago zamagljene, i škiljio je kao da mu je jutarnja sunčeva svetlost pričinjavala bol. „Nekako volim da započnem putovanje obasjan suncem“, reče. „Čini mi se da to uvek predskazuje lepo putovanje.“ Onda se namršti. „Mada, nisam siguran da mora da bude baš *ovoliko* svetlo.“

„Da nismo jutros možda malo osetljivi, oče?“, upita ga Polgara nestašno.

On se okrenu da se suoči s ćerkom, već pripremiš izraz lica. „Zašto jednostavno ne kažeš, Pol? Siguran sam da nećeš biti srećna dok to ne izgovoriš.“

„Ali oče“, reče ona, božanstvenih očiju ispunjenih lažnom nevinošću, „zašto li misliš da sam želela išta da kažem?“

On progunđa.

„Sigurna sam da si do sada i sam shvatio da si popio malo previše piva sinoć“, nastavi. „Nije potrebno da ti i *ja* to kažem, zar ne?“

„Zaista nisam raspoložen za ovo, Polgara“, odbrusi joj.

„O, siroti moj“, reče ona glumeći saosećanje. „Želiš li da ti spremim nešto da ti bude bolje?“

„Hvala, ali ne“, odgovori. „Od tvojih bučkuriša danima ostaje ukus u ustima. Mislim da mi se više sviđa glavobolja.“

„Ako je ukusan, lek onda nije dobar“, reče mu ona. Zbacila je kapuljaču ogrtača. Kosa joj je bila dugačka, veoma tamna, sa snežnobelim pramenom odmah iznad leve obrve. „Lepo sam te upozorila, oče“, nastavi ona neumorno.

„Polgara“, brecnu se on, „misliš li da bismo mogli preskočiti 'rekla sam ti' deo?“

„Čuo si da sam ga upozorila, zar ne, Durniče?“, upita Polgara svog muža.

Durnik se očigledno trudio da se ne nasmeje.

Starac uzdahnu, pa zavuču ruku u tuniku i izvuče bočicu. Izvadi čep zubima i otpi podugačak gutljaj.

„O, oče“, progovori Polgara zgađeno, „zar ti sinoć nije bilo dovoljno?“

„Ako ćemo se i dalje zamajavati ovom temom, onda ne.“ Pruži bocu zetu. „Durniče?“, ponudi ga.

„Hvala u svakom slučaju, Belgarate“, odgovori Durnik, „ali još mi je rano.“

„Pol?“, reče onda Belgarat, nudeći piće i ćerki.

„Ne budi smešan.“

„Kako želiš“, Belgarat slegnu ramenima, začepi flašu i vrati je u tuniku. „Hoćemo li onda da nastavimo?“, predloži. „Dugačak je put do Aldurove doline.“ Zatim potera svog konja u lagani kas.

Malo pre nego što su kola počela da se kotrljaju s druge strane brda, Erand se osvrnu ka Kamaaru i ugleda odred konjanika koji su izjahali kroz kapiju. Odsjaji i blesci sunčevih zraka sasvim su jasno govorili da su makar neka odela tih ljudi bila od ugljačanog čelika. Erand razmisli da li da to spomene, ali ipak odluči da ćuti. Ponovo se udobno smesti i zagleda u duboko plavo nebo istačkano punačkim belim oblacima. Voleo je jutro.

Jutro je uvek mnogo obećavalo. Razočaranja bi obično počinjala nešto kasnije.

Vojnici koji su izjahali iz Kamaara sustigoše ih pre no što su stigli da pređu ijednu ligu. Vođa odreda bio je sendarski oficir, jednoruki čovek smirenog izraza lica. Dok su mu trupe ostale iza kola, on je dojahao pored. „Vaša visosti“, zvanično pozdravi Polgaru blago se naklonivši iz sedla.

„Generale Brendiže“, odgovori ona i kratko klimnu glavom u znak otpozdrava. „Rano ste ustali.“

„Vojnici se skoro uvek bude rano, Vaša visosti.“

„Brendiže“, Belgarat upade pomalo razdražljivo, „je li ovo slučajnost ili nas pratiš s razlogom?“

„Sendarija je veoma uređeno kraljevstvo, drevni“, odgovori Brendig učtivo. „Pokušavamo da uredimo stvari tako da se slučajnosti ne dešavaju.“

„Tako sam i mislio“, reče Belgarat mrzovoljno. „Šta je Furlah sada naumio?“

„Njegovo je veličanstvo jednostavno pomislilo da bi pratnja bila prikladna.“

„Znam put, Brendiže. Išao sam na ovo putovanje u nekoliko navrata, znaš?“

„Naravno, drevni Belgarate“, Brendig se uljudno saglasi. „Pratnja je tu zbog prijateljstva i poštovanja.“

„Pretpostavljam da ćeš u tom slučaju navaljivati?“

„Naređenja su naređenja, drevni.“

„Možemo li da zaobiđemo to 'drevni'?“, upita Belgarat žalobno.

„Moj otac oseća teret svojih godina jutros, generale“, Polgara se nasmeši. „Svih sedam hiljada.“

Brendig se blago osmehnu. „Naravno, Vaša visosti.“

„Zašto smo jutros tako zvanični, gospodaru Brendiže?“, upita ga ona. „Sigurna sam da se poznajemo sasvim dovoljno da preskočimo sve te budalaštine.“

Brendig je ispitivački pogleda. „Sećate se kada smo se prvi put sreli?“, upita.

„Ako me pamćenje služi, to je bilo kada ste nas hapsili, zar ne?“, upita Durnik vragolasto se osmehujući.

„Ovaj...“, Brendig se nelagodno nakašlja, „...ne baš, dobri Durniče. Ja sam vam samo prenosio pozivnicu Njegovog veličanstva da mu se pridružite u palati. U svakom slučaju, ako se sećate, gospa Polgara – vaša uvažena supruga – predstavljala se kao vojvotkinja od Erata.“